

ਜਿਹ ਕੁਲਿ ਪੂਤੁ ਨ ਗਿਆਨ ਬੀਚਾਰੀ

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਗਉੜੀ ਰਾਗ ਵਿਚ ਉਚਾਰਣ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ, ਪੰਨਾ ੩੨੮ ਤੇ ਅੰਕਤ ਹੈ।

ਜਿਹ ਕੁਲਿ ਪੂਤੁ ਨ ਗਿਆਨ ਬੀਚਾਰੀ ॥

ਬਿਧਵਾ ਕਸ ਨ ਭਈ ਮਹਤਾਰੀ ॥੧॥

-- ਇਸ ਵਿਚ ਆਪ ਜੀ ਫੁਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਕੁਲ (ਖਾਨਦਾਨ ਦੀਆਂ ਪੁਸ਼ਤਾਂ) ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਧਿਆਤਮਕ ਗਿਆਨ ਵਰਧਕ ਪੁਤਰ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ,

-- ਉਸ ਦੀ ਮਾਤਾ (ਮਹਤਾਰੀ), ਉਸ ਨੂੰ ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਧਵਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋ ਗਈ !! ਭਾਵ, ਭਲਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਜੰਮਣ ਯੋਗ ਹੀ ਨਾ ਰਹਿੰਦੀ ਤਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਪੁਤਰ ਜੰਮਣ ਦਾ ਕਲੰਕ ਨਾ ਸਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ।੧।

ਰੱਬੀ ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣੇ ਬਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਨਾਲੋਂ, ਜਨਮ ਨਾ ਦੇਣ ਯੋਗ ਰਹਿਣਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਫੁਰਮਾਣ ਹੈ - 'ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਨ ਬਸਿਓ ਤਿਨ ਮਾਤ ਕੀਜੈ ਹਰਿ ਬਾਂਝਾ॥', ਪੰਨਾ ੬੯੭. ਭਾਵ, ਜਿਸ ਮਨੁਖ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਵਸਿਆ, ਵਾਹਗੁਰੂ ਉਸ ਦੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਤਾਂ ਬਾਂਝ ਹੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ, ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਘਟ ਤੋਂ ਘਟ ਉਸ ਦੇ ਮਥੇ ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਕਤ, ਨਾ-ਮੁਰਾਦ ਬਚੇ ਨੂੰ ਜੰਮਣ ਦਾ ਕਲੰਕ ਤਾਂ ਨਾ ਲਗਦਾ!!

ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ, ਪ੨ਵੇਂ ਸਲੋਕ ਵਿਚ ਉਚਾਰਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭਗਤ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਕੁਤੀ ਚੰਗੀ ਹੈ, ਪਰ, ਸਾਕਤ, ਭਾਵ, ਰੱਬ ਤੋਂ ਟੁਟੇ ਹੋਏ ਬੰਦੇ ਦੀ ਮਾਂ ਬੁਰੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਭਗਤ ਦੀ ਕੁਤੀ, ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ, ਹਮੇਸ਼ਾਂ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਸੁਣੇਗੀ ਪਰ ਸਾਕਤ ਦੀ ਮਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪੁਤਰ ਦੇ ਪਾਪ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰ ਬਣੇਗੀ - 'ਕਬੀਰ ਬੈਸਨਉ ਕੀ ਕੂਕਰਿ ਭਲੀ ਸਾਕਤ ਕੀ ਬੁਰੀ ਮਾਇ॥ ਓਹ ਨਿਤ ਸੁਨੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਸੁ ਉਹ ਪਾਪ ਬਿਸਾਹਨ ਜਾਇ॥' ਆਪਣੇ ੧੧੧ ਨੰਬਰ ਸਲੋਕ ਵਿਚ ਵੀ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹੀ ਕੁਲ ਭਲੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰੀ ਦਾ ਦਾਸ, ਭਗਤ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਜਿਸ ਕੁਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਰੱਬ ਦਾ ਭਗਤ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਕੁਲ ਉਸ ਜੰਗਲੀ, ਬੇਕਾਰ ਢਾਕ ਪਲਾਹ ਵਾਂਗੂੰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਲ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ - 'ਕਬੀਰ ਸੋਈ ਕੁਲ ਭਲੀ ਜਾ ਕੁਲ ਹਰਿ ਕੇ ਦਾਸੁ॥ ਜਿਹ ਕੁਲ ਦਾਸੁ ਨ ਉਪਜੈ ਸੋ ਕੁਲ ਢਾਕੁ ਪਲਾਸੁ॥'

ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ, ਜਿਹੜੇ ਗੁਰੂ ਅਨੁਸਾਰੀ ਹੋ ਕੇ ਜਨਮ ਸਫਲਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕੁਲ ਦਾ ਵੀ ਉਧਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਣਨ ਵਾਲੀ ਮਾਤਾ ਧੰਨ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਦਾ, ਪੰਨਾ ੨੮ ਤੇ, ਫੁਰਮਾਣ ਹੈ - 'ਤਿਨ ਕਾ ਜਨਮੁ ਸਫਲੁ ਹੈ ਜੋ ਚਲਹਿ ਸਤਗੁਰ ਭਾਇ॥ ਕੁਲੁ ਉਧਾਰਹਿ ਆਪਣਾ ਧੰਨ ਜਣੇਦੀ ਮਾਇ॥'

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਨੇ, ਪੰਨਾ ੯੮੮ ਤੇ, ਮਾਇਆਪਤੀ, ਮਾਲਕ, ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਦੇ ਜੰਮਣ ਕਰ ਕੇ, ਮਾਤਾ ਦੇਵਕੀ ਨੂੰ 'ਧੰਨ' ਕਿਹਾ ਹੈ - 'ਧਨਿ ਧਨਿ ਤੂ ਮਾਤਾ ਦੇਵਕੀ ਜਿਹ ਗਿ੍ਹਰ

ਰਮਈਆ ਕਵਲਾਪਤੀ॥'

-- This hymn has been composed by *Bhagat* Kabir in *Raag Gaurhi*. He says that the lineage/dynasty, in which no person with Divine Knowledge has ever been borne, that mother should have become widow instead, than giving birth to such a baby who is devoid/bereft of Divine/Spiritual Knowledge.

Bhagat ji is of the opinion (*Slok* 52) that the bitch in the house of a Saint is better than the mother of a person, who is faithless cynic or unbeliever, because, that bitch always hears God's praises, while the other mother is always engaged in sinful activities.

On the contrary, Sri Guru Amardas Sahib says that the person, who follows his Guru's instructions, saves his whole clan and his mother is great who has given birth to such a saint son - Page 28. Sri Guru Ramdas Sahib is of the opinion that the mother of such person should better have become barren or sterile, in whose son's heart, the Name of God has not been imbued/inculcated - Page 697.

Bhagat Kabir in his 111th *Slok*, has repeated the same idea, that the clan, lineage or dynasty, in which, no *Bhagat* or Saint of God has ever taken birth, is like wild worthless weed, who bear no fruits.

Bhagat Namdev ji, on page 988, has said that, blessed, blessed is the mother Devki who has given birth to the Lord of the cosmos, Sri Krishna, who is immanent in the entire cosmos.

ਜਿਹ ਨਰ ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਨਹਿ ਸਾਧੀ ॥

ਜਨਮਤ ਕਸ ਨ ਮੁਓ ਅਪਰਾਧੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

-- ਜਿਸ ਮਨੁਖ ਨੇ ਰਾਮ ਦੀ, ਭਾਵ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਭਗਤੀ, ਸਾਧਨਾ, ਭਾਵ, ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਅਪਰਾਧੀ ਜੰਮਦਿਆਂ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਮਰ ਗਿਆ।੧।ਰਹਾਉ।

ਭਾਵ, ਸਿਮਰਨ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਇਸ ਮਨੁਖਾ ਜੀਵਨ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ। ਸਿਮਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਨੁਖ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਪੰਨਾ 369 ਤੇ ਫੁਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਮ ਵਿਸਾਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ

ਵਿਚ ਆਏ ਹਨ - 'ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਤਿਨਾ ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ।।'

-- The person who has not contemplated, meditated on Guru's/God's Name, why not did he die at the time of birth itself !!.1.Pause.

Meaning thereby, that it is better not to live in this world without meditating on God's Name or *Simran*. Because the purpose of human life is to do *Naam Simran* while doing the company of Saints. Guru Ramdas Sahib says at P. 369, that, those who don't do *Naam Simram*, come uselessly in this world.

ਮੁਚੁ ਮੁਚੁ ਗਰਭ ਗਏ ਕੀਨ ਬਚਿਆ ॥

ਬੁਡਭੁਜ ਰੂਪ ਜੀਵੇ ਜਗ ਮਝਿਆ ॥੨॥

-- ਅਨੇਕਾਂ ਵੇਰ ਗਰਭ, ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗਿਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਹੇ ਭਗਤੀ ਹੀਣ ਮਨੁਖ ! ਤੂੰ ਵੀ ਐਵੇਂ ਹੀ ਕਿਉਂ ਗਰਭ ਕਾਲ ਵਿਚ ਬਚ ਗਿਆ ! ਭਾਵ, ਤੂੰ ਗਰਭ ਵਿਚ ਹੀ ਨਾ ਬਚਦਾ ਤਾਂ ਭਗਤੀ ਹੀਣ ਹੋਣ ਦਾ ਸਰਾਪ ਤਾਂ ਨਾ ਭੋਗਦਾ !੨।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਦਾ, ਫੁਰਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮ ਵਿਹੂਣਾ ਮਨੁਖ ਤਾਂ ਜਨਮ ਲੈਣ ਨਾਲੋਂ, ਗਰਭ ਵਿਚ ਮਰ ਜਾਏ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਇਆ ਵਿਚ ਫਸੇ ਦਾ ਆਇਆ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਜਾਏਗਾ - 'ਨਾਮ ਵਿਹੂਣ ਗਰਭ ਗਲਿ ਜਾਇ॥ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਦੂਜੈ ਲੋਭਾਇ॥', ਪੰਨਾ ੩੬੨. ਭਗਤੀ ਹੀਣ ਮਨੁਖ ਜਗ ਵਿਚ ਭਿਆਨਕਤਾ ਵਾਲਾ ਨੀਚ ਜੀਵਨ ਹੀ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਪੰਨਾ ੮੦੬ ਤੇ, ਬਚਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੋਹ, ਮਮਤਾ, ਠਗੀ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਧੁਤ ਪ੍ਰਾਣੀ, ਬੰਧਨਾਂ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹਿਆਂ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਦਿਸਦਾ ਹੈ - 'ਮਮਤਾ ਮੋਹ ਧ੍ਰੋਹ ਮਦਿ ਮਾਤਾ ਬੰਧਨਿ ਬਾਧਿਆ ਅਤਿ ਬਿਕਰਾਲ।।'

-- Becoming even more stringent, Kabir says that there are so many abortions happening in this world. But why such person is not aborted from womb itself, who has not meditated on God's Name during his human life !!! Meaning thereby, again, without meditating on God's Name there is no use of human birth.

Sri Guru Amardas says at page 362, that, the person, who is destined to remain attached to illusionary Maya, it is better that he should be aborted from the womb itself, than to waste the whole life.

-- The person who does not do *Naam Simran*, only

lives like an ugly deformed amputee in this world.

The fifth Nanak says at page 806 that the person, who is intoxicated with deceit, illusionary worldly love, attachments and possession, and is in bondage, is actually very dreadful and ugly.

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜੈਸੇ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜੈਸੇ ਕੁਬਜ ਕੁਰੂਪ ॥੩॥੨੫॥

-- ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਫੁਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਮਨੁਖ ਜੋ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਸੁੰਦਰ ਦਿਸਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿਮਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁੱਝ ਵੀ ਹਨ ਤੇ ਕੋਝੇ ਵੀ ਹਨ।੩।੨੫।

ਇਸੇ ਤਰਜ਼ ਤੇ ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਭੈਰਉ ਰਾਗ ਵਿਚ ੧੧੬੩ ਪੰਨੇ ਤੇ ਫੁਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਮਨੁਖ ਵਿੱਚ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ੩੨ ਲਛਣ ਹੋਣ ਪਰ ਨਕ ਕਟਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਭਾਵ, ਸਾਰੇ ਧਰਮ ਕਰਮ, ਪਾਠ, ਗੁਣ, ਆਚਾਰ ਆਦਿ ਧਾਰਣ ਕੀਤੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨੁਖ ਸੁੰਦਰ ਜਾਂ ਭਗਤ ਨਹੀਂ ਅਖਵਾ ਸਕਦਾ - 'ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਮਦੇਉ ਨਾਕਹਿ ਬਿਨਾ॥ ਨਾ ਸੋਹੈ ਬਤੀਸ ਲਖਨਾ॥'

ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਅਨੁਸਾਰ ਤਾਂ ਉਹੀ ਜਨ ਸੁੰਦਰ ਮੰਨੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਹਨ - 'ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਹਿ ਸੇਈ ਜਨ ਸੋਹਣੇ.... ॥', ਪੰਨਾ ੫੧੪. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਚਨ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਮਨੁਖ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਉਹ ਹਰੀ ਸੁਆਮੀ ਨਹੀਂ ਵਸਿਆ, ਉਹ ਬਦ-ਸ਼ਕਲ ਅਤੇ ਵਿਗੜੇ ਹੋਏ ਟੇਢੇ ਮੇਢੇ ਰੂਪ ਵਾਲਾ ਹੈ - 'ਜਿਨ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਨਾਹਿ ਹਰਿ ਸੁਆਮੀ ਤੇ ਬਿਗੜ ਰੂਪ ਬੇਰਕਟੀ॥', ਪੰਨਾ ੫੨੮.

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਫੁਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਮਨੁਖ, ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਅਤੀ ਸੁੰਦਰ ਦਿਸਦਾ ਹੋਵੇ, ਉਚੀ ਕੁਲ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਬਹੁਤ ਸਿਆਣਾ ਭਾਸੇ, ਮੰਨਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਗਿਆਨੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਹੋਵੇ, ਧਨਵਾਨ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਤਨੇ ਸਾਰੇ ਦਿਸਦੇ ਗੁਣ ਵੀ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਵੀ ਜੇ ਉਸਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਵਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਰਤਕ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾਏ - 'ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਕੁਲੀਨ ਚਤੁਰ ਮੁਖ ਛਿਆਨੀ ਧਨਵੰਤ॥ ਮਿਰਤਕ ਕਹੀਅਹਿ ਨਾਨਕਾ ਜਿਹ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਹੀ ਭਗਵੰਤ॥', ਪੰਨਾ ੨੫੩. ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਫੁਰਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਚੰਗੇ ਆਚਰਣ, ਧਾਰਮਿਕ ਰਿਵਾਜ, ਵਿਹਾਰ ਆਦਿ ਸਭ ਕੁਝ, ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸਿਮਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਫੋਕ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਫੁਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਰਸ ਨਿਚੋੜ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਫੋਕ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ - 'ਆਨ ਅਚਾਰ ਬਿਉਹਾਰ ਹੈ ਜੇਤੇ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਫੋਕ॥', ਪੰਨਾ ੬੮੨.

-- Saint Kabir further says that those people who seem to be handsome outwardly,

-- but are devoid or bereft of Naam Simran, are deformed and very ugly. Likewise, on page 1163, Bhagat

Namdev ji is also of the opinion that, as, even having all the 32 marks of beauty, one is the ugliest, without having proper nose, similarly, a person doing all pious deeds, but not doing *Naam Simran*, is worthless.

As per Guru Amardas Sahib, only those people are beautiful who do *Naam Simran* by saying *Wah Wah* - p. 514. Sri Guru Ramdas Sahib, on page 528, says that one who is not imbued with God's Name, is wretched and of deformed shape like that of a leper.

Sri Guru Arjan Sahib says at Page 253 that, no matter one is very handsome, of high lineage, very wise, a scholarly orator and wealthy but such person may be called a corpse if one is not imbued with deep Love of God. He made it furthermore clear at Page 682 that all other rituals, customs, morality, ethics are futile if devoid of contemplation i.e. *Naam-Simran* of God.

Note : All the quotes from *Gurbani*, are given in original Gurmukhi version, in blue colour.